

Vlaanderen
is zorg

METING VAN KWALITEIT VAN LEVEN IN VLAAMSE WOONZORGCENTRA (2015)

Resultaten van interviews met bewoners zonder cognitieve problemen

AGENTSCHAP
ZORG &
GEZONDHEID

Inhoudstafel

Inleiding	3
Leeswijzer	4
Samenvatting resultaten	6
Kwaliteit van leven per thema	7
Overzicht gemiddelde scores bewoners per items per thema	8
Kenmerken van de woonzorgcentra	12
Vergelijking resultaten kwaliteit van leven 2014 en 2015	13
Deelnamegraad	14

Inleiding

Het Vlaams indicatorenproject woonzorgcentra beoogt een kwaliteitsverbetering van de zorgverlening in de Vlaamse woonzorgcentra. Het project heeft in de eerste plaats als doel de kwaliteit van de zorg te verbeteren door gebruik te maken van resultaatindicatoren.

Dit project omvat drie grote thema's:

1. kwaliteit van zorg en veiligheid
2. kwaliteit van zorgverleners en zorgorganisatie
3. kwaliteit van leven

De kwaliteit van zorg en veiligheid en de kwaliteit van zorgverleners en zorgorganisaties zijn uitgewerkt in indicatoren die de Vlaamse woonzorgcentra zelf meten en registreren. Dit luik is sinds 2013 geïmplementeerd en omvat een zesmaandelijks rapportage aan de Vlaamse overheid.

De kwaliteit van leven wordt gemeten vanuit het standpunt van bewoners en/of familieleden van de bewoners. De opdracht loopt over drie jaar (2014 tot 2016) en is via een overheidsopdracht toevertrouwd aan het marktonderzoeksbureau TNS Dimarso. Jaarlijks neemt TNS Dimarso enquêtes af in één derde van alle Vlaamse woonzorgcentra. Door middel van het meetinstrument InterRAI-Quality of Life voor woonzorgcentra worden een aantal ad random geselecteerde bewoners bevestigd door hiertoe opgeleide enquêteurs. Door het inzetten van een extern bureau wordt het onafhankelijke karakter benadrukt en wordt de objectiviteit van de metingen gewaarborgd.

In 2015 werden 6.886 bewoners zonder cognitieve problemen bevestigd in 252 woonzorgcentra.

Bij de bewoners met cognitieve problemen werden de eerste contactpersonen aangeschreven. Er werden 3.536 enquêteformulieren ingevuld en teruggestuurd. Hoewel dit aantal globaal groot is, blijkt de respons per woonzorgcentrum sterk te variëren en vaak te laag te liggen om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Daarom beperkt dit sectorrapport zich tot de gegevens over de interviews met bewoners zonder cognitieve problemen.

De woonzorgcentra krijgen een *individueel rapport*, met de gemiddelde scores op itemniveau zowel wat betreft de resultaten van de face-to-face-bevestiging, als de postale enquêtes. Ze krijgen ook een *feedbackrapport* met indicatorscores per thema en een benchmarking met vergelijkbare woonzorgcentra. Het *sectorrapport* geeft jaarlijks, voor een derde deel van alle woonzorgcentra, een beeld van de resultaten voor de gehele sector. De feedbackrapporten en het sectorrapport geven alleen resultaten van de face-to-face-bevestiging.

De woonzorgcentra kunnen, onder meer aan de hand van deze rapporten, acties ondernemen om de kwaliteit van leven in hun voorziening te verbeteren.

InterRAI - Quality of Life

"InterRAI" is een internationaal samenwerkingsverband van onderzoekers voor het opstellen van continue en vergelijkbare instrumenten voor het inschatten (en verbeteren) van de levenskwaliteit van residenten in zorgsettings. "RAI" is een afkorting en staat voor "Resident Assessment Instrument". De "Quality of life"-vragenlijst is een instrument dat meer specifiek de subjectieve beoordeling van de eigen levenskwaliteit bij personen in een formele zorgsetting wil meten. Meer informatie over dit en andere meetinstrumenten van InterRAI vind je op hun website: InterRAI.org

Hoe meten we kwaliteit van leven?

We meten de kwaliteit van leven aan de hand van het gevalideerde instrument 'InterRAI Quality of Life (versie WZC)'. Bewoners zonder cognitieve problemen werden rechtstreeks bevestigd door externe interviewers. Bewoners met cognitieve problemen konden niet rechtstreeks bevestigd worden. Daarom werd de levenskwaliteit gemeten via hun eerste contactpersoon die dezelfde vragenlijst invulde en opstuurde met de post.

- > Enkel bewoners zonder cognitieve problemen die minstens 30 dagen in een woonzorgcentrum verbleven werden door de interviewer bevestigd.
- > Alle contactpersonen van bewoners met cognitieve problemen die minstens 30 dagen in een WZC verbleven werden door het WZC uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek naar 'kwaliteit van leven'. Wie bereid was deel te nemen kon zijn contactgegevens opsturen naar een onafhankelijk onderzoeksbureau en kreeg dan een vragenlijst opgestuurd. Door deze procedure werden de privacy en de anonimiteit van de bewoners en familieleden gewaarborgd.
- > In totaal kregen zij 53 stellingen voorgelegd, die aspecten meten van 11 thema's.
- > De bewoners of contactpersonen moesten dan aangeven hoe vaak deze stelling voor hen klopt. De contactpersonen werd gevraagd "zich zo goed mogelijk in te leven" in de persoon die in het woonzorgcentrum woont en de vragen vanuit zijn/haar gezichtsveld te beantwoorden. Daarbij konden ze kiezen tussen 5 antwoorden: nooit, zelden, soms, meestal en altijd. Als ze, na aandringen, toch niet konden of wilden antwoorden, noteerde de interviewer geen beoordeling voor de stelling. Bij de post-enquête was deze extra aansporing uiteraard niet mogelijk.
- > Elk antwoord krijgt een score zoals aangegeven in de tabel hieronder. Door een gemiddelde van alle antwoordscores te berekenen bekomen we een kwaliteitsscore: **hoe hoger deze score, hoe groter de kwaliteit van leven van de bewoners**. De gemiddelde score ligt tussen 1 (nooit) en 5 (altijd).

bv. Als 15 bewoners vinden dat het eten 'altijd' lekker is, dan is de gemiddelde score voor 'lekker eten' 5. Als 15 bewoners vinden dat het eten 'nooit' lekker is, dan is de gemiddelde score voor 'lekker eten' 1. Als 8 vinden dat het eten 'altijd' lekker is, en 7 vinden het 'nooit' lekker is, dan is de gemiddelde score voor 'lekker eten' 3,1.

Verklaring	Antwoord	Score
De gemiddelde score wordt berekend voor alle stellingen waarop de bevestigde personen een keuze gemaakt hebben uit volgende antwoorden (en hun bijhorende score):	Nooit	1
	Zelden	2
	Soms	3
	Meestal	4
	Altijd	5
Het "% niet geantwoord" per item is het aantal personen dat geen echt antwoord gaf ten opzichte van het totale aantal bevestigde personen. Het gaat dan over deze reacties:	Weigert te antwoorden	
	Ander, specificieer:	
	Weet niet	

- > In dit rapport wordt enkel over de kwaliteit van leven van bewoners zonder cognitieve problemen gerapporteerd. De respons van de contactpersonen van de bewoners met cognitieve problemen was te laag om valide en betrouwbare informatie te kunnen geven op sectorniveau.

Wat staat er in de grafieken?

We vergelijken de spreiding van de scores per thema voor alle bevroegde bewoners samen.

Gemiddelde score	De basis zijn de individuele scores per item van de bewoners. Van al deze individuele scores kan je, per thema, een gemiddelde score berekenen. <i>bv. Bij deze tekenreeks van 7 cijfers "2,9 - 3,0 - 3,2 - 3,5 - 3,8 - 4,0 - 5,0" is '3,6' het gemiddelde</i>
Spreidingswaarden	De gemiddelde scores van alle bewoners worden per thema gesorteerd van laag naar hoog, voor alle bewoners samen. Volgende waarden worden weergegeven om duidelijk te maken hoe groot of hoe klein het verschil is tussen de lage en hoge scores.
Percentiel (P)	Geeft aan hoeveel procent van de bewoners in deze categorie een score heeft die lager is dan of gelijk aan dit cijfer. In dit rapport wordt gewerkt met percentiel 20 (P20), percentiel 50 (P50 of mediaan) en percentiel 80 (P80). <i>bv. "P20=3,1" wil zeggen "20% van de bewoners heeft hoogstens een gemiddelde score voor 'persoonlijke omgang' van 3,1 (op 5)."</i>
Mediaan	De helft van de bewoners heeft een score die lager is dan of gelijk aan dit cijfer. De helft van de bewoners heeft dus een hogere score. De mediaan is een ander woord voor 'percentiel 50 (P50)'. De mediaan heeft de voorkeur op het gemiddelde, omdat de mediaan als spreidingsmaat minder gevoelig is voor extreme waarden dan het gemiddelde. <i>bv. In deze tekenreeks van 7 cijfers "2,9 - 3,0 - 3,2 - 3,5 - 3,8 - 4,0 - 5,0" is '3,5' de mediaan want er zijn 3 cijfers kleiner dan '3,5' en 3 cijfers groter dan '3,5'. Merk op: dit is dezelfde reeks getallen als in het voorbeeld bij 'gemiddelde'. Het gemiddelde is iets hoger dan de mediaan omdat de invloed van de 'extreme waarde' 5 groter is dan bij de mediaan.</i>

Beoordeling 'met cognitieve problemen'

Elk woonzorgcentrum maakte het onderscheid tussen bewoners die wel en die niet cognitief in staat geacht werden om deel te nemen aan het onderzoek. Dit gebeurde aan de hand van de KATZ-schaal:

- > "Katz-schaal" is een RIZIV-instrument voor het beoordelen van het functioneren van bewoners op fysisch en psychisch vlak. Enkel de score van het psychische aspect (desoriëntatie in tijd en / of ruimte) werd in aanmerking genomen om de bewoners in te delen in 'met cognitieve problemen' en 'zonder cognitieve problemen'.
- > Bewoners 'met cognitieve problemen' zijn die bewoners die minstens bijna elke dag problemen hebben met tijdsbegrip en plaatsbepaling (score 3 of meer).

Opgelet:

Resultaten niet generaliseren!

De resultaten van deze bevraging geven enkel een beeld over de kwaliteit van leven van de bevroegde bewoners zonder cognitieve problemen.

- > Het is niet mogelijk om op basis van deze bevraging uitspraken te doen over de levenskwaliteit van de totale populatie bewoners in woonzorgcentra.

Samenvatting resultaten

Hoge kwaliteit van leven

De bewoners van de woonzorgcentra geven zelf aan dat ze een hoge kwaliteit van leven hebben.

Bewoners hebben hoge scores op vlak van 'privacy', 'veiligheid' en 'respect', met gemiddelde scores van respectievelijk 4,65, 4,56 en 4,22. We mogen concluderen dat de elementaire mensenrechten van de bewoners van onze woonzorgcentra gerespecteerd worden: de privacy wordt gerespecteerd, de bewoners voelen zich veilig en ze worden met respect behandeld.

De thema's 'zich prettig voelen', 'vraaggerichtheid', 'autonomie', 'maaltijden' en 'informatie over het WZC' halen vrij hoge gemiddelde scores (tussen 4,16 en 3,58). Deze thema's betreffen in grote mate de verzorging, de omgevingsfactoren, de vrijheid en zelfstandigheid, het thuisgevoel, de voeding, voldoende informatie krijgen, ... We kunnen stellen dat de meeste bewoners aan de omkadering en de zorg een voldoende tot goede score geven.

Voor de thema's die verband houden met persoonlijke relaties en tijdsbesteding kunnen verbetertrajecten ontwikkeld worden. De 'persoonlijke omgang tussen bewoners' haalt een gemiddelde score van 2,57. De bewoners ervaren weinig mogelijkheden tot genegenheid of romantiek. Ook goede vriendschapsrelaties onderhouden en samen leuke dingen doen ontbreekt veelal. Ook de thema's 'een band voelen met het personeel' (gemiddelde score = 2,87) en 'keuze activiteiten' (gemiddelde score = 2,87) scoren minder goed. De relaties met de medewerkers en verzorgenden van het woonzorgcentrum staan onder (tijds)druk. Ook de dagbesteding kan voor veel bewoners wel beter.

Conclusie: Net zoals in 2014 is globaal gezien de belangrijkste bevinding van deze bevraging dat bewoners zelf aangeven dat ze een hoge kwaliteit van leven hebben op vlak van 'privacy', 'veiligheid' en 'respect'. De omkadering en de zorg krijgen dus goede scores. Op vlak van de persoonlijke omgang met de bewoners zelf en met de verzorgenden en wat betreft de invulling van de dag kan de levenskwaliteit nog verhogen.

Internationale vergelijking

Internationale vergelijking is tot nu toe slechts beperkt mogelijk omdat deze data nog niet gepubliceerd zijn. Wat we wel kunnen besluiten is dat de thema's waarop in deze bevraging de laagste score wordt geobserveerd, nl. 'persoonlijke omgang tussen de bewoners', 'keuze activiteiten' en 'een band voelen met het personeel' ook in het buitenland de laagste score halen. Ook de hoogst scorende thema's 'privacy' en 'veiligheid' komen overeen met het beschikbare vergelijkingsmateriaal uit het buitenland.¹

Vergelijking resultaten 2014 en 2015

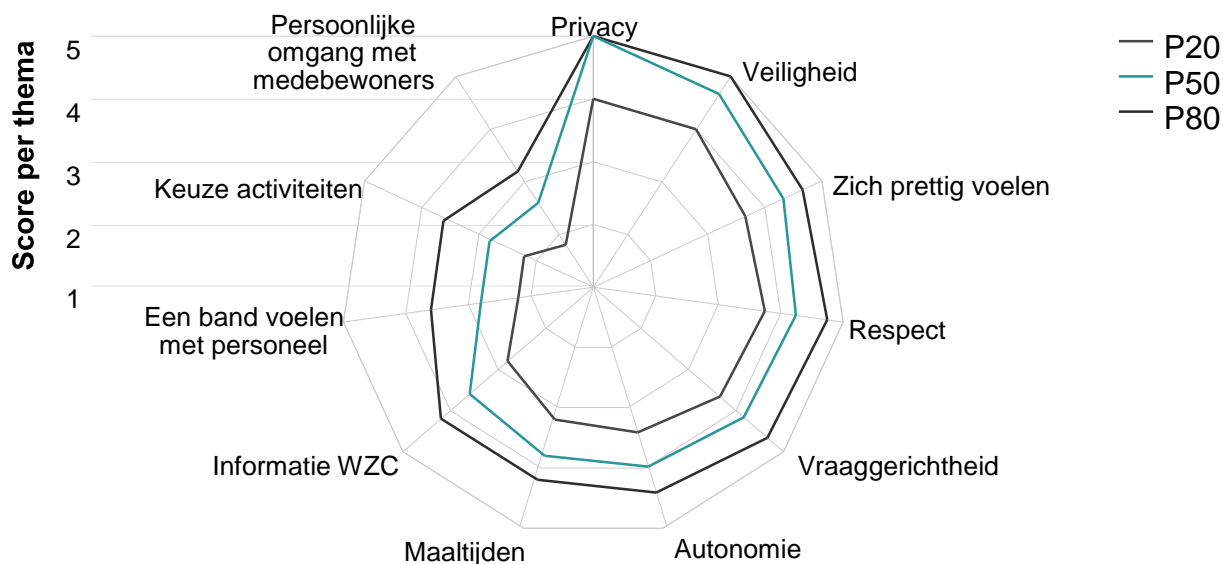
Er werden geen significante verschillen in kwaliteit van leven gevonden tussen 2014 en 2015 voor de verschillende thema's.

¹ Kehyayan, V., Hirdes, J. P., Tyas, S. L. & Stolee, P. (2015). Residents' Self-Reported Quality of Life in Long-Term Care Facilities in Canada. Canadian Journal on Aging / La Revue canadienne du vieillissement 34(2), 149-164.

Kwaliteit van leven per thema

Alle bewoners samen (N = 6.886)

Spreiding over alle bewoners van bevroegde WZC

Thema	Gemiddelde score	P20	P50	P80
Privacy	4,65	4,0	5,0	5,0
Veiligheid	4,56	4,0	4,7	5,0
Zich prettig voelen	4,16	3,7	4,3	4,7
Respect	4,22	3,8	4,2	4,8
Vraaggerichtheid	4,11	3,7	4,2	4,7
Autonomie	3,92	3,4	4,0	4,4
Maaltijden	3,73	3,2	3,8	4,2
Informatie WZC	3,58	2,8	3,6	4,2
Een band voelen met personeel	2,87	2,2	2,8	3,6
Keuze activiteiten	2,87	2,2	2,8	3,6
Persoonlijke omgang met medebewoners	2,57	1,8	2,6	3,2

Thema's zijn geordend van hoog naar laag voor P50.

////////////////////////////////////
///

Overzicht gemiddelde score bewoners per items per thema

Het thema met de hoogste score staat bovenaan, dat met de laagste score staat onderaan.
Ook binnen een thema zijn de stellingen van hoog naar laag gesorteerd.

Thema: Privacy

gemiddelde score voor dit thema: **4,65**

Item	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Ik kan alleen zijn wanneer ik dat wil	4,66	76,7%	16,6%	0,1%
Bij het zorggeven wordt mijn privéleven gerespecteerd	4,65	72,7%	21,1%	0,4%

Thema: Veiligheid

gemiddelde score voor dit thema: **4,56**

Item	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Ik voel me veilig wanneer ik alleen ben.	4,74	78,6%	17,8%	0,0%
Ik denk dat mijn spullen hier veilig zijn.	4,57	70,5%	20,9%	0,1%
Wanneer ik onmiddellijk hulp nodig heb, kan ik die krijgen.	4,37	53,8%	31,3%	0,6%

Thema: Respect

gemiddelde score voor dit thema: **4,22**

Item	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Ik word met respect behandeld door de mensen die me helpen en verzorgen.	4,57	64,5%	28,3%	0,3%
De medewerkers hebben respect voor waar ik van hou en niet van hou.	4,16	41,9%	36,7%	1,0%
De medewerkers hebben aandacht voor me.	4,12	38,1%	40,5%	0,2%
Ik kan mijn mening geven zonder bang te zijn voor de gevolgen.	4,02	45,3%	27,0%	1,2%

Overzicht gemiddelde score bewoners per items per thema

Het thema met de hoogste score staat bovenaan, dat met de laagste score staat onderaan.
Ook binnen een thema zijn de stellingen van hoog naar laag gesorteerd.

Thema: Zich prettig voelen

gemiddelde score voor dit thema: **4,16**

Item	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Ik krijg hier de zorg en dienstverlening die ik nodig heb.	4,65	70,8%	24,2%	0,1%
Ik heb last van het lawaai hier. <i>* Dit item werd omgekeerd gescoord: Nooit=5; Altijd=1</i>	4,53	72,0%	14,7%	0,0%
Ik kan gemakkelijk naar buiten wanneer ik dat wil.	4,17	58,1%	20,5%	0,1%
Ik zou (deze instelling) anderen aanbevelen.	4,10	50,1%	25,9%	0,6%
Ik voel me hier thuis.	4,09	48,2%	28,2%	0,0%
Ik maak gebruik van de gemeenschappelijke ruimten.	3,43	23,7%	28,1%	0,1%

Thema: Vraaggerichtheid

gemiddelde score voor dit thema: **4,11**

Item	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Ik kan de gezondheidszorg krijgen die ik nodig heb.	4,63	69,1%	25,3%	0,1%
De verzorgenden weten waarmee ze bezig zijn.	4,49	57,6%	34,2%	0,4%
De zorg en steun die ik krijg helpen me te leven zoals ik wil.	4,38	53,7%	35,1%	0,2%
Medewerkers reageren snel als ik om hulp vraag.	3,87	24,4%	43,8%	0,4%
De verzorgenden hebben genoeg tijd voor me.	3,78	26,7%	37,5%	0,2%
Medewerkers gaan op mijn suggesties in.	3,50	19,1%	32,6%	1,9%

Thema: Autonomie

gemiddelde score voor dit thema: **3,92**

Item	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Ik beslis zelf hoe ik mijn tijd doorbreng.	4,65	72,0%	22,5%	0,1%
Ik kies zelf uit welke kleding ik aandoe.	4,50	73,8%	14,2%	0,0%
Ik kan gaan en staan waar en wanneer ik wil.	4,30	59,3%	23,3%	0,1%
Ik bepaal zelf wanneer ik naar bed ga.	4,26	63,4%	18,9%	0,0%
Ik bepaal wie er in mijn kamer binnenkomt.	3,77	43,1%	24,8%	0,2%
Ik bepaal zelf wanneer ik opsta.	3,52	40,7%	19,8%	0,1%
Ik kan zo vaak in bad of douchen als ik wil.	2,45	15,9%	11,5%	0,2%

Overzicht gemiddelde score bewoners per items per thema

Het thema met de hoogste score staat bovenaan, dat met de laagste score staat onderaan.
Ook binnen een thema zijn de stellingen van hoog naar laag gesorteerd.

Thema: Maaltijden

gemiddelde score voor dit thema: **3,73**

Item	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Het eten is op de juiste temperatuur wanneer ik het krijg.	4,43	57,0%	31,8%	0,1%
Ik heb voldoende afwisseling in mijn eten.	4,32	52,2%	33,4%	0,1%
Ik krijg hier lekker eten	4,06	38,2%	36,7%	0,1%
Ik geniet van de maaltijden.	4,01	38,6%	33,9%	0,1%
Ik kan eten wanneer ik dat wil.	1,81	6,0%	6,2%	0,0%

Thema: Informatie WZC

gemiddelde score voor dit thema: **3,58**

Item	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Ik krijg informatie over de activiteiten die ik hier kan doen.	4,58	71,6%	19,4%	0,1%
Ik krijg informatie over de leefgewoonten in het woonzorgcentrum.	3,95	48,0%	23,5%	1,2%
Ik krijg informatie over de zorg die ik hier krijg of kan krijgen.	3,86	44,3%	25,2%	0,7%
Ik krijg inspraak in de opmaak van mijn zorgplan.	3,01	23,5%	19,0%	3,4%
Ik kan met een medewerker praten over wat ik graag wil op het einde van mijn leven.	2,43	16,8%	9,9%	2,4%

Thema: Een band voelen met personeel

gemiddelde score voor dit thema: **2,87**

Item	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Medewerkers vragen me wat ze voor me kunnen doen.	3,34	16,8%	30,1%	0,1%
Medewerkers nemen de tijd voor een vriendelijk praatje met me.	3,01	7,5%	22,9%	0,1%
Ik beschouw een medewerker als vriend van me.	2,97	15,9%	22,0%	0,1%
Er zijn medewerkers die mijn levensverhaal kennen.	2,62	8,4%	17,1%	0,5%
Ik heb op de meeste dagen van de week dezelfde verzorgende.	2,42	2,4%	17,6%	0,2%

Overzicht gemiddelde score bewoners per items per thema

Het thema met de hoogste score staat bovenaan, dat met de laagste score staat onderaan.
Ook binnen een thema zijn de stellingen van hoog naar laag gesorteerd.

Thema: Keuze activiteiten

gemiddelde score voor dit thema: **2,87**

Items	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Als ik wil kan ik aan religieuze activiteiten deelnemen waar ik belang aan hecht.	4,15	59,2%	18,0%	0,4%
Ik kan met gelijkgestemde bewoners tijd doorbrengen.	3,31	19,9%	26,5%	0,1%
Ik nam de afgelopen week aan zinvolle activiteiten deel.	2,89	12,7%	24,2%	0,1%
Ik heb hier in het weekend aangename dingen te doen.	2,03	6,3%	11,7%	0,2%
Ik kan hier nieuwe vaardigheden en interesses verkennen.	1,94	3,1%	8,5%	0,7%

Thema: Persoonlijke omgang met medebewoners

gemiddelde score voor dit thema: **2,57**

Items	Gemiddelde score	% altijd akkoord	% meestal akkoord	% niet geantwoord op 6886 bewoners
Je kunt hier gemakkelijk vrienden maken.	3,30	17,3%	28,3%	0,4%
Een andere bewoner hier is een goede vriend/vriendin van me.	2,77	14,1%	17,7%	0,1%
Ik heb mensen die samen met mij dingen willen doen.	2,69	8,4%	18,8%	0,1%
Ik heb mogelijkheden tot genegenheid of romantiek.	2,26	10,8%	9,8%	2,8%
Mensen vragen me om hulp of om raad.	1,81	1,6%	4,9%	0,1%

Kenmerken van de woonzorgcentra

In 2015 werden in totaal 6.898 bewoners bevestigd in 249 woonzorgcentra. Onderstaand overzicht geeft de verdeling van de bevestigde woonzorgcentra weer in verschillende categorieën voor volgende kenmerken: beheersinstantie, aandeel bewoners met cognitieve problemen en capaciteit van het woonzorgcentrum.

Stat-Gent, het kennisplatform voor statistiek van de Universiteit Gent, heeft nagegaan of er statistisch een verschil bestaat in de levenskwaliteit van bewoners naargelang de kenmerken van het woonzorgcentrum. Er is getoetst of er statistisch significante verschillen zijn naargelang

- het beheerstype
- de erkende capaciteit
- het aandeel bewoners met cognitieve problemen.

Net zoals in 2014 werden er geen significante verschillen gevonden in kwaliteit van leven naar gelang de bovenstaande kenmerken. Globaal verschillen woonzorgcentra met verschillend beheerstype, erkende capaciteit of aandeel bewoners met cognitieve beperkingen dus niet in de levenskwaliteit die hun bewoners (zonder cognitieve problemen) ervaren.

Kenmerk: Beheersinstantie

Beheersinstantie	Aantal WZC	Aantal bevestigde bewoners
Openbaar	69	2.090
Particulier	41	965
VZW	139	3.843

Kenmerk: Aandeel bewoners met cognitieve problemen

> verhouding van het aantal bewoners met cognitieve problemen versus alle bewoners die langer dan 30 dagen in een WZC verbleven op het moment van de bevestiging

Aandeel bewoners met cognitieve problemen	Aantal WZC	Aantal bevestigde bewoners
geen cognitieve problemen	4	62
cognitieve problemen <33%	14	340
cognitieve problemen 33%-65%	174	5.154
cognitieve problemen 65% of meer	57	1.342

Kenmerk: Capaciteit

> op basis van het aantal effectief ingeschreven bewoners in de week van de bevestiging, onafhankelijk van hoe lang ze al in het woonzorgcentrum verbleven

Indeling in groepen	Aantal WZC	Aantal bevestigde bewoners
<30 woongelegenheden	14	171
30-59 woongelegenheden	36	689
60-89 woongelegenheden	72	1.869
90-119 woongelegenheden	66	1.905
120-149 woongelegenheden	32	989
150 of meer woongelegenheden	29	1.275

Vergelijking resultaten kwaliteit van leven 2014 en 2015

Thema	Geschat gemiddeld verschil (2015-2014)	LBI 2.5 %	HBI 97.5 %	p-waarde na Bonferroni correctie
Privacy	0.02	-0.03	0.06	1.00
Veiligheid	0.03	-0.02	0.08	1.00
Zich prettig voelen	-0.03	-0.09	0.02	1.00
Respect	-0.06	-0.12	0.00	0.73
Vraaggerichtheid	-0.05	-0.11	0.01	0.86
Autonomie	-0.07	-0.13	-0.01	0.24
Maaltijden	-0.08	-0.14	-0.02	0.13
Informatie WZC	0.00	-0.11	0.11	1.00
Een band voelen met personeel	-0.11	-0.20	-0.02	0.23
Keuze activiteiten	-0.12	-0.20	-0.04	0.05
Persoonlijke omgang met medebewoners	-0.09	-0.16	-0.01	0.26

Bovenstaande tabel geeft de resultaten weer van gewogen kleinste kwadratenregressie voor de 11 thema's. LBI en HBI zijn de grenzen van het 95 % betrouwbaarheidsinterval.

De resultaten kunnen geïnterpreteerd worden als, bijvoorbeeld, de gemiddelde 'privacy' score per woonzorgcentrum wordt geschat als zijnde gemiddeld 0.02 hoger in 2015 in vergelijking met 2014 (95 % betrouwbaarheidsinterval voor het verschil: -0.03 tot 0.06, met een bonferroni-gecorrigeerde p-waarde van 1.00). Er is dus geen bewijs dat dit verschil significant is op het niveau van 0.05.

Conclusie

Er werden geen significante verschillen in kwaliteit van leven gevonden tussen 2014 en 2015 voor de verschillende thema's. Wel bleken 8 van de 11 gemiddelden licht gedaald in 2015 t.o.v. 2014. Het grootste verschil werd gevonden voor het thema 'Keuze activiteiten' (een gemiddelde daling van 0.12 in 2015 t.o.v. 2014, met een Bonferroni-gecorrigeerde p-waarde van 0.05). Een lichte daling kan mogelijks verklaard worden door het lager aandeel bewoners met ontbrekende waarden in 2015. Daardoor is het niet uitgesloten dat een extra percentage van bewoners met minder goede ervaringen meegenomen worden in de populatie van 2015.

Leeswijzer bij tabel 'Vergelijking resultaten kwaliteit van leven 2014 en 2015':

Gemiddeld verschil:

Geeft voor ieder thema het verschil tussen de gemiddelde score in 2014 en 2015. Indien geen evolutie dan is deze waarde nul.

95 % betrouwbaarheidsinterval (BI): interval dat weergeeft tussen welke grenzen het verschil in populatiegemiddelden hoogstwaarschijnlijk (met 95 % kans) terug te vinden is. Hoe kleiner dit interval, hoe groter de precisie.

p-waarde:

Geeft aan hoe groot de kans is dat het gevonden verschil toeval is. Hoe kleiner die kans hoe meer significant de conclusie. Als cutoff waarde wordt meestal gekozen voor 0.05 (= 5%), m.a.w. indien deze kans kleiner is dan 5% dan wordt verondersteld dat het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

p-waarde na Bonferroni correctie:

Vermits de analyses werden herhaald voor 11 thema's verhoogt de kans dat door toeval één van de resultaten afwijkt van de anderen. De p-waarde is hiervoor gecorrigeerd.

Deelnamegraad

De enquêteurs van Dimarso hebben in 2015 249 woonzorgcentra bezocht. Daar verblijven 24.035 bewoners, waarvan er 42% (10.041) geen cognitieve problemen hebben. Twee derde van deze bewoners (6.886) werden in een face-to-face-interview bevraagd naar hun kwaliteit van leven. Het is de eerste keer dat in Vlaanderen zo'n grootschalig onderzoek werd uitgevoerd.

Van de 13.376 bewoners met cognitieve problemen werden de eerste contactpersonen bevraagd via een postale enquête. 3.536 enquêtes werden ingevuld en teruggestuurd. Gegeven de lage relatieve respons, en de grote spreiding (van 0 tot 100%), kunnen de bevindingen voor bewoners met cognitieve problemen niet op sectorniveau worden teruggekoppeld voor dit meetjaar. Vandaar de warme oproep aan de contactpersonen in de volgende bevragingen om aan de enquête deel te nemen.

Aantal interviews met bewoners zonder cognitieve problemen

totaal aantal ingeschreven bewoners	Aantal bewoners zonder cognitieve problemen	% zonder cognitieve problemen	Aantal bevraagde bewoners	% bevraagd	Aantal bewoners gecontacteerd
24.035	10.041	42% ²	6.886	69%	7.749

Reden voor non-respons (N= 874, 12%):

Aantal interviews gedeeltelijk: 44

Aantal interviews geweigerd: 202

Aantal interviews niet in staat: 375

Aantal interviews niet aanwezig: 253

Aantal postenquêtes van eerste contactpersonen van bewoners met cognitieve problemen

totaal aantal ingeschreven bewoners	Aantal bewoners met cognitieve problemen	% met cognitieve problemen	Aantal deelgenomen	% deelgenomen	Aantal antwoordkaarten teruggestuurd
24.035	13.376	56% ³	3.536	26%	3.841 hetzij 29% van alle contactpersonen en waarvan 8% toch geen enquête heeft ingestuurd

² 2% van de bewoners verbleven minder dan 30 dagen in het woonzorgcentrum en behoorden niet tot de scope van dit onderzoek

³ Idem voetnoot 2